

V sociálních službách je důležitá i práce kaplanů - rozhovor s kaplanem

25.3.2024 - | Armáda spásy

Při příležitosti nejvýznamnějšího křesťanského svátku, tedy Velikonoc, jsme se bavili s Alešem Malachem, důstojníkem Armády spásy o tom, jak je důležitá kaplanská práce v sociálních službách. Armáda spásy totiž věří, že nejlepší formou pomoci je péče o celého člověka, proto v rámci sociálních služeb nabízí kaplani také duchovní péči. Ta je určena všem, bez ohledu na vyznání.

Mohl byste nám přiblížit kaplanskou práci? V čem vlastně spočívá?

Kaplanská práce je důležitou součástí misie i práce Armády spásy jak celosvětově, tak samozřejmě i u nás v České republice. Kaplani svou službou přispívají k tvoření křesťanské identity a duchovní atmosféry otevřenosti, lásky a přijetí na jednotlivých projektech Armády spásy v jednotlivých městech. Také všichni zaměstnanci pracují v souladu s etickými hodnotami a těmi jsou Víra, Naděje, Lásky, Respekt, Poctivost a Jednota. Jedním z důležitých strategických cílů Armády spásy je co nejlépe propojit duchovní a sociální práci, a to zejména zajištěním kaplanské služby na každém projektu.

Kdo se může stát v Armádě spásy kaplanem?

Kaplany jsou důstojníci, kteří koordinují kaplanskou službu v dané oblasti a často jsou i těmi, kteří ji vykonávají. Na některých místech vypomáhají zaměstnanci, v některých případech vojáci místních sborů Armády spásy, kteří pracují na projektu a v rámci své práce mají pověření vykonávat kaplanskou službu.

Ideální by bylo, kdyby kaplani mohli být přítomni na projektech po delší dobu, ale pro jejich další vytíženost ve sborové práci většinou mají čas vést jednou týdně duchovní programy a osobně navštívit ty uživatele, kteří si vyžadují rozhovor s kaplanem.

Je něco, co by vám v tomto směru pomohlo?

Připravuje se novela zákona o sociálních službách, ve které, věříme, bude i paragrafově upraveno poskytování kaplanské a pastorační péče o klienty těchto služeb, podobně jako v nemocnicích a věznicích. Kaplanská činnost by tak mohla být podporována ze státních dotací. Pokud se v rámci novelizace zákona podaří tuto možnost doplnit, zcela jistě to otevře dveře pro větší zapojení kaplanů z řad Armády spásy i dalších církví.

Můžete nám o tomto zákonu říct něco bližšího?

Jde o připravovanou novelizaci zákona o sociálních službách, který by mohl obsahovat schválení kaplanské služby či dokonce vyžadovat přítomnost kaplana nebo pastoračního pracovníka v každé pobytové službě. Speciálně u zařízení pro seniory to vidíme jako velmi důležitý krok.

Zákon 108Sb. bude procházet vícekolovou novelizací a doufáme, že přinejmenším v druhé části novelizace, v tzv. vládním návrhu zákona, se kaplanská služba v paragrafovém znění skutečně objeví i v sociálních službách. Předpokládáme, že se tak stane v s účinností od roku 2026.

Vy jste se v Armádě spásy stal koordinátorem kaplanské činnosti. Co si pod tím můžeme

představit?

Zatím se v mé roli koordinátora kaplanské činnosti v Armádě spásy teprve rozkoukávám, postupně navštěvuji jednotlivá města, abych se seznámil s tím, co se děje. Ale už teď vidím u kaplanů nadšení, zájem o každého uživatele a povzbuzování k duchovnímu růstu uživatelů.

Máte již nějakou vizi do budoucna?

Viděl jsem situaci kaplanské služby v Holandsku, tam už jsou dál, mají pokryté svoje služby kaplany, kteří už povětšinou nejsou důstojníky. Teď jsou právě v novém procesu, kdy se snaží zabezpečit kaplanskou službu i pro svoje ambulantní a terénní programy a ty mají opravdu široký záběr. Vidím snahu o větší zapojení kaplanů do metodické práce pracovníků v přední „linii“, aby už oni byli lépe připraveni porozumět a provázet lidi v jejich duchovní cestě.

V mé práci se budu snažit přinést pochopení o čem je kaplanská práce. My v Armádě spásy, už podle svého názvu, jsme chápali kaplanskou činnost hodně evangelizačně. Ale evangelizace je pouze jeden z mnoha aspektů kaplanství. Další jsou provázení, naslouchání, přátelství, společné prožívání ve smyslu biblického „plačte s plačícími a radujte se s radujícími se“.

Jací lidé nejčastěji potřebují kaplanskou práci a s čím jim můžete pomoci?

V Armádě spásy často nacházejí útočiště lidé, kteří zažili opravdové dno ve svých životech a Armáda spásy jim pomáhá se od něj znovu odrazit a postavit se na vlastní nohy. Tím dnem může být ztráta domova, rozvod nebo násilí v rodině, závislost na alkoholu či drogách, ztráta zaměstnání, nemoc fyzická či psychická. Když se někdo staví pomyslně na nohy potřebuje hodně opory, naděje, přijetí, pochopení a lásky. Zde je důležitá i role kaplanů. Kaplan naslouchá, buduje vztah důvěry a přátelství. Mnoho lidí už má zkušenost s křesťanskou vírou, tak lze na tom stavět. Kaplan zajišťuje křesťanské duchovní programy na projektech. Mnoho lidí našlo skrze službu kaplana nový smysl života, vědomí vlastní hodnoty, smíření s Bohem. Služba kaplana není jen směrem k uživatelům služeb, ale také k zaměstnancům.

Můžete se s námi podělit o nějaký konkrétní příběh?

Těch příběhů je mnoho. Například před pár dny jsem potkal klienta Domova Přístav v Praze, který hraje na kytaru na kaplanských biblických hodinách, je na něm vidět velká proměna a ochota pomáhat druhým. Chtěl by se sám časem stát vojákem v Armádě spásy.

Kaplanskou práci může podpořit i veřejnost, a to na <https://www.darujme.cz/kaplani>.

<https://armadaspasy.cz/v-socialnich-sluzbach-je-dulezita-i-prace-kaplanu-rozhovor-s-kaplanem>